

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
**«ЕКОЛОГІЧНЕ ПРОЕКТУВАННЯ ТА ГРАНТОВА
ДІЯЛЬНІСТЬ»**

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	101 Екологія ОП Агроекологія
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова навчальна дисципліна
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр
Трудомісткість	105 год
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології.
Контактні дані розробника(ів)	Самойлік Марина Сергіївна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля, e-mail: maryna.samoylyk@pdau.edu.ua , https://www.pdau.edu.ua/people/samoylik-maryna-sergiyivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	формування у здобувачів вищої освіти базових знань з: методології екологічного проектування; управління якістю проектів відповідно вимог міжнародних та вітчизняних стандартів в сфері екології; застосування інструментарію розробки та реалізації екологічних проектів для досягнення ефективного функціонування й розвитку територіально-локалізованих угруповань в контексті екологоорієнтованого розвитку регіонів України; наукових засад інноваційно-інвестиційного проектування системи забезпечення екологічної безпеки на регіональному рівні.
Компетентності	Загальні: ЗК 4. Здатність розробляти та управляти проектами. ЗК 7. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети. Фахові: ФК 6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. ФК 8. Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації на основі інноваційних підходів у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. ФК 12. Здатність формувати методичні підходи до оцінювання ефективності заходів щодо забезпечення ресурсно-екологічної безпеки у регіоні та здійснювати вибір інноваційно-інвестиційних проектів за екологічними та економічними критеріями з урахуванням наслідків воєнних дій в Україні.
Результати навчання	✓ ПРН 5. Демонструвати здатність до організації колективної

	<p>діяльності та реалізації комплексних природоохоронних проєктів з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.</p> <p>✓ ПРН 19. Уміти самостійно планувати виконання інноваційного завдання та формулювати висновки за його результатами.</p> <p>✓ ПРН 20. Володіти основами еколого-інженерного проектування та екологоекспертної оцінки впливу на довкілля.</p> <p>✓ ПРН 22. Уміти формувати методичні підходи до оцінювання ефективності заходів щодо забезпечення ресурсно-екологічної безпеки у регіоні та відбору інноваційно-інвестиційних проєктів за оптимізаційними критеріями</p>											
<p>Методи навчання</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="507 495 1016 539">Результати навчання</th> <th data-bbox="1016 495 1487 539">Методи навчання</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="507 539 1016 808">ПРН 5. Демонструвати здатність до організації колективної діяльності та реалізації комплексних природоохоронних проєктів з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.</td> <td data-bbox="1016 539 1487 808">Метод інтегрованих комунікацій, метод експертних оцінок, порівняння, аналізу та синтезу, проблемний Метод евристичних питань, метод діалогового спілкування, метод конкретної ситуації.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="507 808 1016 965">ПРН19. Уміти самостійно планувати виконання інноваційного завдання та формулювати висновки за його результатами.</td> <td data-bbox="1016 808 1487 965">Метод конкретної ситуації, занурення, інверсії, проблемний, метод евристичних питань.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="507 965 1016 1189">ПРН20. Володіти основами еколого-інженерного проектування та еколого-експертної оцінки впливу на довкілля.</td> <td data-bbox="1016 965 1487 1189">Пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний, дослідницький, метод експертних оцінок, порівняння, аналізу та синтезу, метод конкретної ситуації, інверсії.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="507 1189 1016 1496">ПРН22. Уміти формувати методичні підходи до оцінювання ефективності заходів щодо забезпечення ресурсно-екологічної безпеки у регіоні та відбору інноваційно-інвестиційних проєктів за оптимізаційними критеріями з урахуванням наслідків воєнних дій в Україні.</td> <td data-bbox="1016 1189 1487 1496">Системно-структурного і просторового аналізу, метод експертних оцінок, порівняння, аналізу та синтезу, метод конкретної ситуації, занурення, інверсії, метод евристичних питань, дослідницький.</td> </tr> </tbody> </table>	Результати навчання	Методи навчання	ПРН 5. Демонструвати здатність до організації колективної діяльності та реалізації комплексних природоохоронних проєктів з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.	Метод інтегрованих комунікацій, метод експертних оцінок, порівняння, аналізу та синтезу, проблемний Метод евристичних питань, метод діалогового спілкування, метод конкретної ситуації.	ПРН19. Уміти самостійно планувати виконання інноваційного завдання та формулювати висновки за його результатами.	Метод конкретної ситуації, занурення, інверсії, проблемний, метод евристичних питань.	ПРН20. Володіти основами еколого-інженерного проектування та еколого-експертної оцінки впливу на довкілля.	Пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний, дослідницький, метод експертних оцінок, порівняння, аналізу та синтезу, метод конкретної ситуації, інверсії.	ПРН22. Уміти формувати методичні підходи до оцінювання ефективності заходів щодо забезпечення ресурсно-екологічної безпеки у регіоні та відбору інноваційно-інвестиційних проєктів за оптимізаційними критеріями з урахуванням наслідків воєнних дій в Україні.	Системно-структурного і просторового аналізу, метод експертних оцінок, порівняння, аналізу та синтезу, метод конкретної ситуації, занурення, інверсії, метод евристичних питань, дослідницький.	
Результати навчання	Методи навчання											
ПРН 5. Демонструвати здатність до організації колективної діяльності та реалізації комплексних природоохоронних проєктів з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.	Метод інтегрованих комунікацій, метод експертних оцінок, порівняння, аналізу та синтезу, проблемний Метод евристичних питань, метод діалогового спілкування, метод конкретної ситуації.											
ПРН19. Уміти самостійно планувати виконання інноваційного завдання та формулювати висновки за його результатами.	Метод конкретної ситуації, занурення, інверсії, проблемний, метод евристичних питань.											
ПРН20. Володіти основами еколого-інженерного проектування та еколого-експертної оцінки впливу на довкілля.	Пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний, дослідницький, метод експертних оцінок, порівняння, аналізу та синтезу, метод конкретної ситуації, інверсії.											
ПРН22. Уміти формувати методичні підходи до оцінювання ефективності заходів щодо забезпечення ресурсно-екологічної безпеки у регіоні та відбору інноваційно-інвестиційних проєктів за оптимізаційними критеріями з урахуванням наслідків воєнних дій в Україні.	Системно-структурного і просторового аналізу, метод експертних оцінок, порівняння, аналізу та синтезу, метод конкретної ситуації, занурення, інверсії, метод евристичних питань, дослідницький.											
<p>Програма навчальної дисципліни</p>	<p>Тема 1. Загальні світові та вітчизняні тенденції фондрейзінгу. Концепція та загальні засади екологічного проектування та грантової діяльності.</p> <p>Тема 2. Методи та методологія визначення доцільності інноваційно-інвестиційних екопроєктів. Оцінка його ефективності.</p> <p>Тема 3. Планування та ресурсне забезпечення екологоорієнтованого проєкту. Законодавча база екологічного проектування та фондрейзінгу.</p> <p>Тема 4. Основні компоненти екологічного проектування. Участь міжнародних екологічних організацій та громадськості при розробці екологічних проєктів.</p> <p>Тема 5. Управління екологічним проектуванням. Врахування регіональних особливостей при розробці екологоорієнтованих проєктів.</p> <p>Тема 6. SWOT-аналіз та сценарійний підхід до забезпечення</p>											

	<p>екологічної безпеки різних територіально-локалізованих угруповань. Тема 7. Інноваційно-інвестиційне проектування системи забезпечення екологічної безпеки на регіональному рівні Тема 8. Формування екологічної політики з урахуванням стратегічних пріоритетів розвитку регіонів України.</p>
<p>Стратегія оцінювання результатів навчання</p>	<p>Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового контролю результатів навчання. Формами <u>поточного контролю</u> знань здобувачів вищої освіти є: <ul style="list-style-type: none"> ✓ виконання вправ на практичних заняттях (письмовий, усний контроль); ✓ виконання завдань самостійної роботи (усний контроль). Форма <u>семестрового контролю</u>: <i>екзамен</i>.</p>
<p>Політика навчальної дисципліни</p>	<p>Відвідування занять навчальної дисципліни є обов'язковим. Викладач індивідуально зі здобувачем вищої освіти визначає необхідність і форми відпрацювання пропущених занять. Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Під час вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен дотримуватись академічної доброчесності, що передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Існує можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та/або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перерахування результатів такого навчання відбувається з використанням Європейської кредитно-трансферної системи.</p> <p>Набуття програмних результатів навчальної дисципліни можливе і після успішного закінчення навчання у неформальній та інформальній освіті (різноманітні навчальні платформи). Визнання та перерахування результатів такого навчання відбувається за наявності документального підтвердження (зокрема сертифікату)</p> <p>Після завершення вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування в АСУ ПДАУ з метою покращення викладання даної дисципліни.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p><u>Основні</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Писаренко П.В., Самойлік М.С., Диченко О.Ю. Методичні засади впровадження еко-інновацій у контексті сталого розвитку сільських територій. Вісник ПДАА №4 2020 р. https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/visnyk/2020/04/16.pdf 2. Кожушко Л. Ф. Управління проектами : навчальний посібник / Л. Ф. Кожушко, С. М. Кропивко ; МОН України, НУВГП. – Київ : Кондор, 2016. – 388 с.

	<p>5. Кузьмичов, А. І. Планування та управління проектами : моделювання засобами MS Excel : практикум / А. І. Кузьмичов ; Ін-т проблем реєст. інформ. НАН України. – Київ : Ліра-К, 2018. – 180 с.</p> <p>6. Домбровська С. М., Коврегін В. В., Помаза-Пономаренко А. Л., Колєнов О. М. Державне управління у сфері безпеки соціально-еколого-економічних систем : монографія. – Х. : НУЦЗУ, 2017. – 244 с.</p> <p>7. Самойлік М.С. Теоретико-методологічні засади управління ресурсно-екологічною безпекою на регіональному рівні : дис... д-ра екон. наук : 08.00.05. Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова. Харків, 2015. - 480 с.</p> <p>8. Лук'янихін В. О. Екологічний менеджмент у системі управління збалансованим розвитком. – Суми: Університетська книга, 2002. - 314 с.</p> <p>9. Шевчук В.Я., Саталкін Ю.М., Білявський Г.О. та ін. Екологічне управління: підручник. – Київ: Либідь, 2004. - 430 с.</p> <p>10. Посібник з підготовки проектів. Підтримка політики регіонального розвитку в Україні EuropeAid/132810/C/SER/UA – Режим доступу: https://enefcities.org.ua/upload/files/Dodatky.pdf</p> <p>11. Bauer D.G. The "how to" grants manual: successful grantseeking techniques for obtaining public and private grants. – Lanham: Rowman & Littlefield Publishers, 2015. — 720 p.</p> <p>13. Основи грантрайтингу та управління проектами в публічній сфері : метод. рек. для органів влади та недерж. орг-цій / Авт. кол.: В.В. Белявцева, А.І. Гнатенко, О.С. Зінченко та ін. ; за заг. ред. О.В. Кулініча. – Харків : Золоті сторінки, 2017. — 148 с.</p> <p>14. Grant writing bases /електроний ресурс. – код доступу https://grantsgovprod.wordpress.com/category/learngrants/grant-writing-basics/</p> <p><i>Допоміжні:</i></p> <p>1. Екологічний менеджмент: навч. посіб. За ред. В.Ф. Семенова, О.Л. Михайлик. – К.: Знання, 2006. – 366 с.</p> <p>2. Демуз І. О. Фандрайзинг і грантрайтинг як особливий фінансовий механізм міжнародної підтримки наукових проектів в Україні / І. О. Демуз // Економічний вісник університету. – 2019. – Вип. 43. – С. 12–20. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2019_43_4</p> <p>3. Рубель О.Є. Інституціоналізація економіки природокористування: монографія/НАН України, Ін-т пробл. ринку та екон.-екол. дослідж. Одеса : ПРРЕД НАНУ, 2015. 526 с.</p> <p>4. Ноздріна Л.В., Ящук В.І., Полотай О.І. Управління грантами: Підручник / за заг. ред. Л.В. Ноздріної. К.: Центр учб. літератури, 2010. 432 с.</p> <p>5. Підготовка бізнес-плану: практикум / Л.Г. Агафонов, О.В. Рога. 2-е вид., стер. К.: Знання, 2000. 158 с.</p>
Рік введення	2023